

Ledenpeiling Nationaal Programma Onderwijs (NPO) – VOS/ABB

Inleiding

Naar aanleiding van signalen uit het onderwijsveld dat er onduidelijkheid bestaat over het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), heeft VOS/ABB een ledenpeiling uitgezet onder schoolbestuurders en schoolleiders. Dit om een beeld te krijgen van vragen die er leven.

De informatie wilden wij gebruiken om eventuele onduidelijkheden te verhelderen. Ook wilden wij aan de hand van de resultaten van de peiling bepalen of het nodig zou zijn om bij ministerie van OCW aan de bel te trekken over het NPO.

De peiling stond werd uitgezet door middel van een e-mail aan leden van VOS/ABB. Zij konden reageren van 30 maart tot en met 8 april 2021. De peiling bestond uit in totaal 12 open en gesloten vragen. De vragen en antwoordmogelijkheden waren bewust wat scherper gesteld om te prikkelen en om wat minder ruimte voor neutrale antwoorden te laten.

Achtergrondkenmerken

In totaal waren er 228 respondenten: 105 schoolbestuurders (46 %) en 123 schoolleiders (54%). De meeste reacties kwamen uit het primair onderwijs (PO, 71,1%), gevolgd door het voortgezet onderwijs (VO, 24,1%) en speciaal onderwijs (SO, 11,8%)¹. Op de vraag in welke sector een respondent werkzaam is, waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit verklaart dat deze percentages bij elkaar opgeteld meer dan 100% zijn.

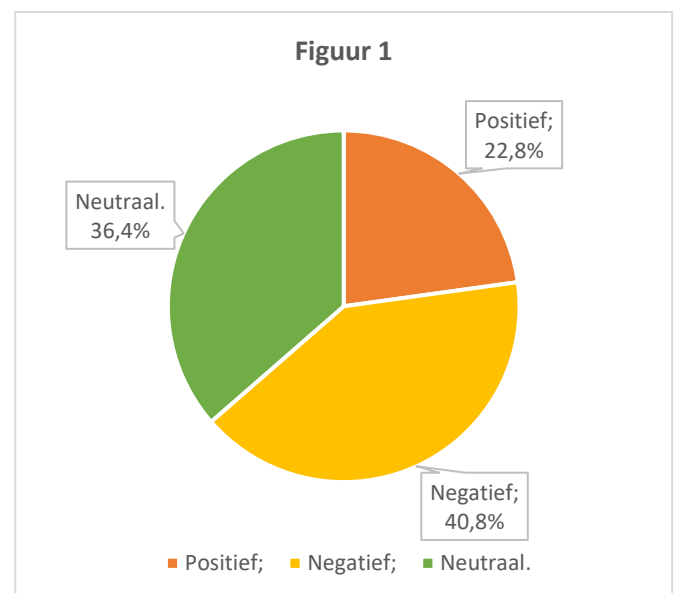
De verdeling was redelijk representatief voor de achterban van VOS/ABB.

Resultaten

Eerste reactie

Op 23 maart is vanuit het ministerie van OCW een brief met betrekking tot het NPO verzonden. De vraag hierbij was wat de eerste reactie op de NPO-brief was. Hierbij valt op te merken dat minder dan een kwart (22,8 %) van de respondenten *positief* stond ten opzichte van deze brief (figuur 1).

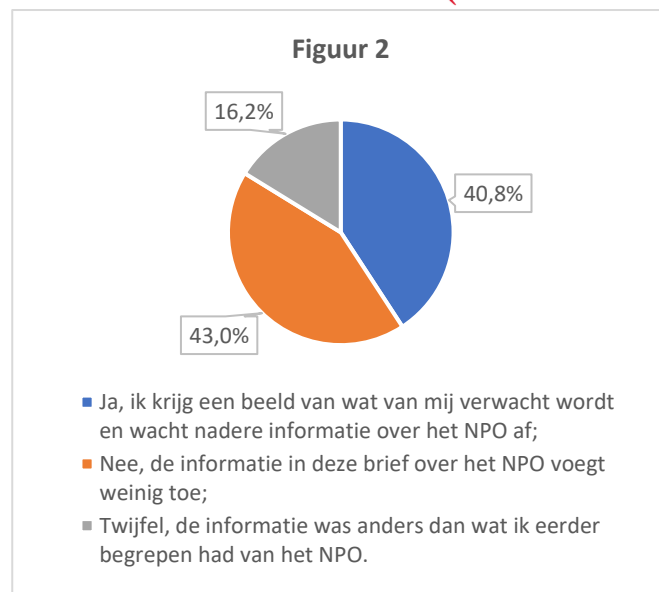
Het VO beduidend was positiever over de brief dan het PO ($p < .05$). Het SO reageerde het negatiefst op de brief ($p > .05$).

¹ Slechts een klein deel van de respondentengroep is afkomstig uit het speciaal onderwijs (< 30 respondenten). Daarom kan hier niets gezegd worden over de statistische significantie t.o.v. de andere sectoren. Indien er opvallende verschillen zijn, worden deze wel benoemd in dit rapport.

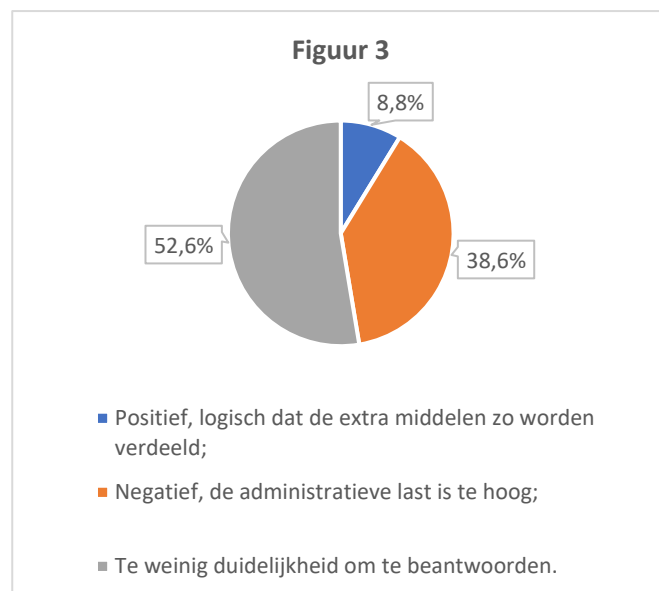
Duidelijkheid

Wanneer gevraagd wordt of de brief voldoende duidelijkheid verschaft, is men erg verdeeld. Zowel *ja* als *nee* wordt met meer dan 40% beantwoord (figuur 2). Desondanks staan PO en VO hier verschillend in: voor VO lijkt de brief wel voldoende duidelijkheid te verschaffen (61,8%); voor PO blijkt dit veel minder het geval (32,7%) ($p < .05$). Het SO is redelijk evenredig verdeeld.

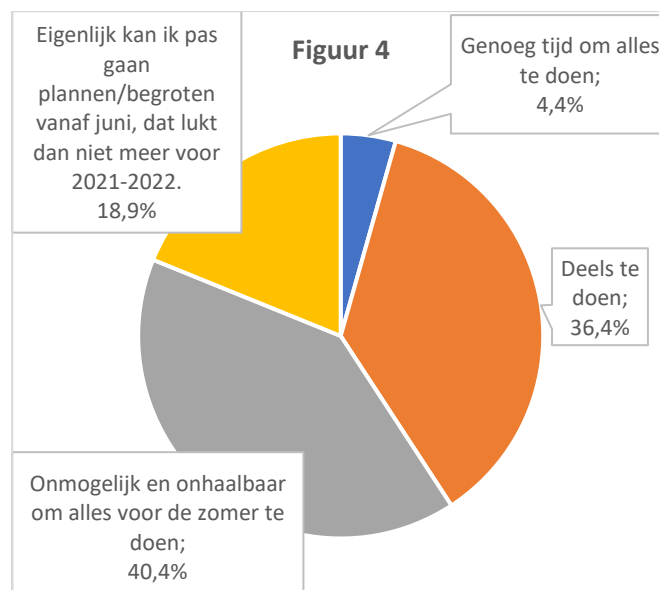
Voorgestelde wijze inzet van middelen

Bij deze vraag is de tendens dat de in de brief voorgestelde wijze over de inzet van de middelen nog te weinig duidelijkheid geeft om als *positief* of *negatief* te kunnen beoordelen (figuur 3). Wanneer men kijkt naar het PO, valt op dat men er nu al wel significant negatiever in staat dan het VO ($p < .05$). Bij deze vraag heeft het SO geen enkele keer voor het antwoord *positief* gekozen.

Tijdspad

Wat betreft het tijdspad hinkt men op twee gedachten: zowel het antwoord *Deels te doen* als *Onmogelijk en onhaalbaar om alles voor de zomer te doen* wordt vaak gekozen (beide > 36%, figuur 4). Bij deze vraag heeft het SO geen enkele keer voor het antwoord *Genoeg tijd* gekozen en heeft ook een groter percentage van de groep gekozen voor *Onmogelijk en onhaalbaar* (55,6%).

Wanneer men gekozen had voor de antwoordcategorie *Deels te doen*, kreeg men de keuze om op onderdelen aan te geven welke al dan niet haalbaar waren (tabel 1). Over het algemeen denkt men dat de meeste onderdelen wel haalbaar zijn binnen het tijdspad, op *Planvorming op basis van menukaart* en *Overleg en inbreng gemeenten* na.

Zowel op functieniveau als op sectorniveau waren slechts kleine verschillen te onderscheiden. De opvallendste verschillen worden hier toegelicht. Bij de optie *planvorming op basis van menukaart* neigden de bestuurders meer dan de schoolleiders naar niet. Op sectorniveau leek VO dit wel haalbaar te vinden, in tegenstelling tot PO en SO. Wat betreft *het overleg met ouders/verzorgers* schatte SO dit als minder haalbaar in dan PO en VO.

Middelen afwijzen of niet?

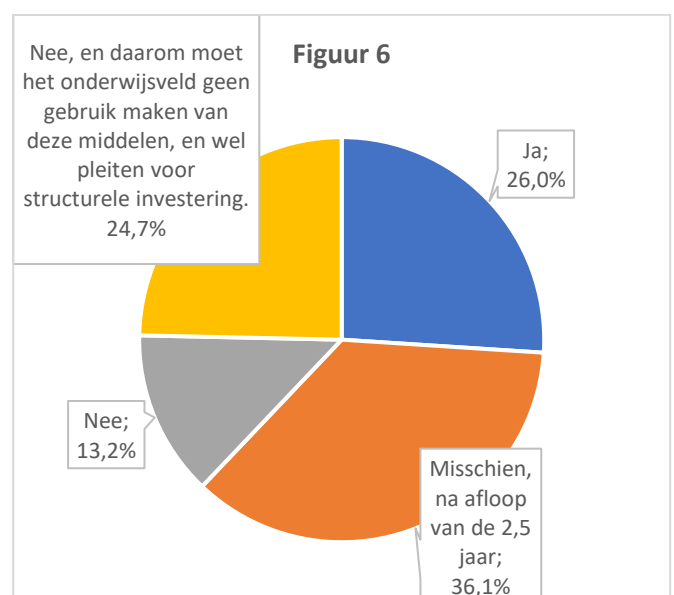
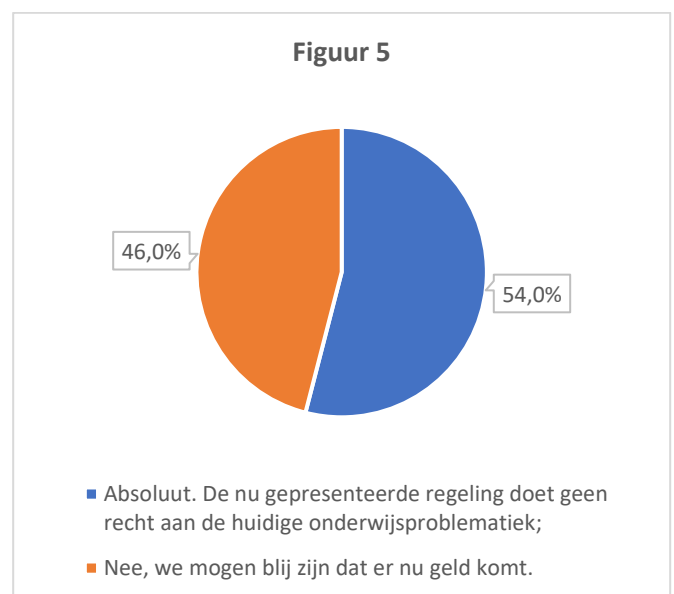
Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat de middelen afgewezen moeten worden (54%, figuur 5). Op sectorniveau zijn wel verschillen te zien ($p < .05$). VO staat positiever over de middelen dan PO en SO. Vooral in het SO zou meer dan driekwart van de respondenten de middelen willen afwijzen.

Verwachting investeringen kabinet naast NPO

Op deze vraag zegt het grootste deel van de respondenten *niet* te verwachten dat na de looptijd van het NPO er mogelijk nog middelen komen (gecombineerd 37,9%, figuur 6). Dit wordt ook in de toelichting op de vraag benadrukt, dat men echt moet pleiten voor structurele middelen. Toch is ook een deel (36,1%) hoopvol dat na de looptijd van het NPO er toch nog middelen beschikbaar komen.

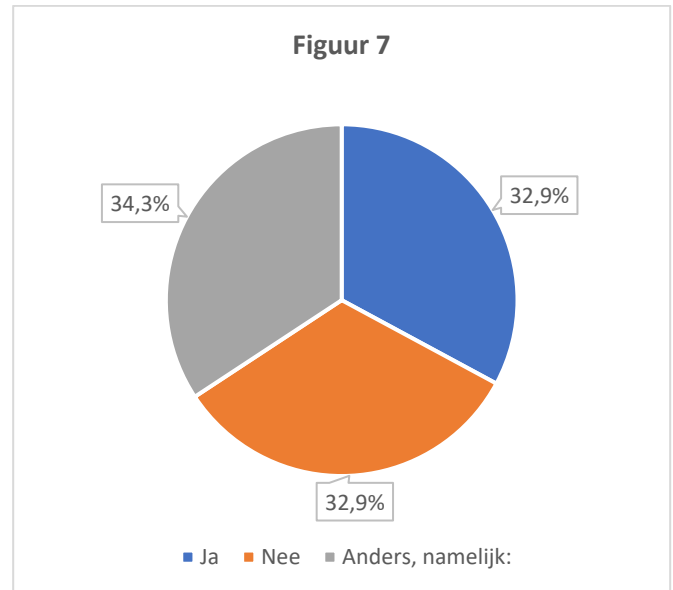
Ook hier valt op sectorniveau op dat SO veel duidelijker geen verwachting heeft dat er nog andere middelen komen (gecombineerd 56%).

Tabel 1 (totaal)	Wel	Niet
Schoolscan;	83,3%	16,7%
Overleg met ouders/verzorgers;	55,1%	44,9%
Planvorming op basis van menukaart;	45,5%	54,6%
Instemming op MR;	66,7%	33,3%
Overleg en inbreng gemeenten.	14,1%	85,9%

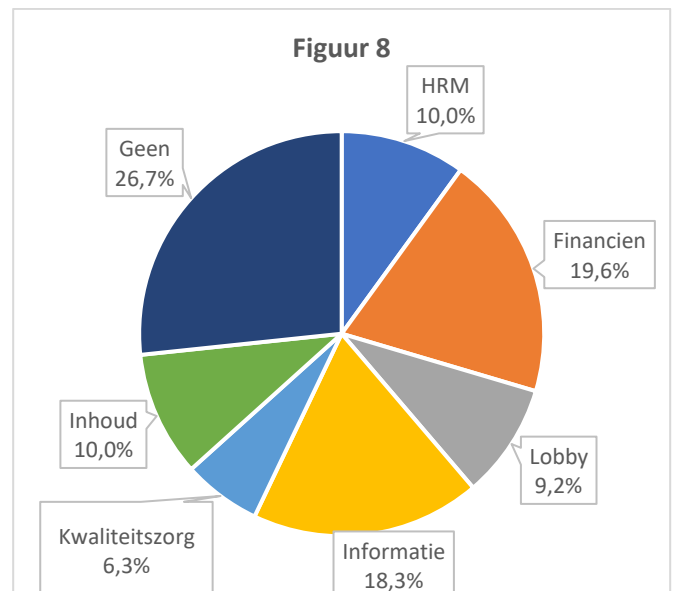
Gevoel van steun door aanpak NPO

Hier is men redelijk gelijk verdeeld tussen de drie antwoordmogelijkheden (figuur 7). Per sector ligt hier wel een significant verschil tussen VO en PO/SO ($p < .05$). In het VO voelt men zich meer gesteund door de NPO-middelen dan in de andere sectoren. In het SO geeft zelfs meer dan de helft van de respondenten aan zich niet gesteund te voelen door deze middelen.

Ondersteuning van VOS/ABB

Wat betreft de verwachtingen richting VOS/ABB rondom het NPO zijn grofweg 7 categorieën te onderscheiden. Ondersteuning op het gebied van financiën en verantwoording is met 20,2% het grootst, gevolgd door communicatie met 18,2%.

Conclusie

Over het algemeen kan worden gesteld dat men nogal negatief was over de NPO-brief van OCW. Daarnaast werden deze brief en de voorgestelde wijze van de inzet van de middelen ervaren als niet heel duidelijk. Ook wat betreft het geschetste tijdpad – voor de zomervakantie- lijkt men weinig positief gestemd. Dit voelt als onmogelijk en onhaalbaar, vooral wat betreft overleg en inbreng van de gemeente(n).

Wat betreft de middelen, is men het over het algemeen over eens dat er (ook) structureel geïnvesteerd moet worden in het onderwijs, naast de NPO-middelen. Desondanks is de verwachting dat dit niet gaat gebeuren. Men is erg verdeeld over de vraag of het NPO de scholen steunt in hun verantwoording voor goed onderwijs.

Van VOS/ABB verwacht men ondersteuning op met name de gebieden financiën en verantwoording en informatie en communicatie.